

*Trà sen ướp hổi, giá còn kiêu
Bánh chưng sắp gói e nồm chảy
Giò lụa toan làm sợ nắng thiêu
Thôi thế thì thôi đành tết khác
Anh em chớ tưởng tết tôi nghèo*

Hồ Xuân Hương: Một người đàn bà giàu tình cảm mà vẫn cố tình ỡm ờ khi khóc chồng:

*Hăm bảy tháng trời là mấy chốc
Trăm năm ông phủ Vĩnh Tường ời*

*Nòng nọc dứt đuôi từ đấy nhé
Ngàn vàng khôn chuộc dấu bôi vôi*

Điều nên ghi sau cùng, trường hợp **Cao Bá Quát** cười trước khi chết:

Ba hồi trống đục mồ cha kiếp

Một nhát gươm đưa bỏ mẹ đời

Người ta đem nỗi buồn của mình ra mà nghiền ngẫm đã là đáng quý, người Việt vượt thêm một bậc nữa: đem nỗi buồn của mình ra để hài hước. Cười để thương xuyên gây ý vị cho kiếp sống như muối gây đậm đà cho thức ăn, cười để vươn cao lên mọi ngang trái cuộc đời, thần trí và hồn tính vững vàng của người Việt chính là điểm đó.

Dù nhẹ nhàng hay gay gắt, nụ cười Việt bao giờ cũng hồn nhiên như tạo vật. Rất hiền triết ngay cả khi rất ngây thơ! Với nụ cười phong phú, với nguồn thi hứng vô biên, người Việt tiện đâu làm thơ đó tiện đâu cười cợt đó. Mới câu trước:

Lạy trời cho cả gió nồm

Cho thuyền chúa Nguyễn rong buồm thẳng ra

Câu sau đã:

Lạy trời cho cả gió nồm

Cho kẹ tôi chày, cho môm tôi soi

Nhìn vào sự vật, dù tầm thường đến mấy, cũng tìm ra được khía cạnh trào lộng để đùa. Câu đó:

Trùng trục như con chó thui

Chín mắt, chín mũi, chín tai, chín đầu.

Vẫn là con chó bị... thui chín.

Con gái riều con trai mà vẫn yêu:

Ai ơi chớ lấy học trò

Dài lưng tốn vải ăn no lại nằm.

Con trai đùa con gái có duyên và tình tứ biết mấy:

Đường đi thì thật là xa

Mượn mình làm mối cho ta một người.

Một người mười tám đôi mươi

Một người vừa đẹp vừa tươi như mình.

Có duyên và kín đáo biết mấy:

Áo anh sứt chỉ đường tà

Vợ anh chưa có mẹ già chưa khâu

Áo anh sứt chỉ đã lâu

Mai mượn cô ấy vào khâu cho cùng

Khâu rồi anh sẽ trả công

Đến khi lấy chồng anh sẽ giúp cho

Giúp cho một thúng xôi vò

Một con lợn béo một vò rượu tăm